

куріпок також різко зменшується, зокрема в багатосніжні зими та під час тривалої ожеледі. У цей час їх потрібно підгодовувати просом, подрібненим зерном кукурудзи та ін. Мисливські господарства можуть відловлювати значну кількість куріпок і тримати їх у неволі до початку весни.

Такі заходи допоможуть збільшити кількість цього птаха. Численні спроби штучного розмноження куріпок для потреб мисливських господарств не дали належних результатів у жодній з спеціалізованих лабораторій світу. Сірі куріпки розводяться лише в умовах дикої природи.

Також є проблема чисельності сірих куріпок саме у нашій Хмельницькій області, тому що їх дуже мало. Для збереження виду необхідна заборона на полювання.

Сіра куріпка – типовий мешканець лісостепових угідь, тому з відкриттям нових земель вона усе далі і далі поширюється на північ. Живе в різних біотопах: у різнотравних степах з чагарниками і лісовими кілками на рівнинах і в долинах річок, в лісостепах, на хлібних полях і полях під паром, по лісових вирубках, на узліссях лісів, по ярах, зарослих чагарником, рідше по вересових пустищах, в горбистих пісках із заростями верби або тамариску. У гірських місцевостях тримається в передгір'ях, на полях у лісовому поясі і піднімається до субальпійських лук. Куріпки особливо люблять картопляні смуги – коли картопля ще не прибрана. Так само куріпки люблять поля, які перетнуті струмочком або яром. Куріпка є дуже пластичним видом і добре уживається на техногенних ландшафтах поблизу міст і селищ.

Ми розглянули питання умов життя, розвитку та розмноження. Дізналися дещо цікаве про їх значення для людини. Ми розглянули важливі тези щодо полювання та ризику вимирання. Також ми дізналися, чим вони харчуються та де вони гніздяться, як доглядають за “малечою”. За результатами спостережень знаємо, де вони поширені та чи можливо їх розводити. Тепер ми знаємо дуже багато цікавого та важливого про куріпок.

УДК 636.4.082

Порубайло А.А., студент VI курсу спеціальності “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва”

Науковий керівник – Калиниченко Г.І., кандидат с.-г. наук, доцент кафедри ТВПТ, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

МЕТОДИ ОЦІНКИ ПРОДУКТИВНОСТІ СВИНОМАТОК ПРИ ВИРОЩУВАННІ РЕМОНТНОГО МОЛОДНЯКУ

Успішне ведення галузі свинарства в значній мірі обумовлено відтворними якостями тварин, так як вони забезпечують отримання необхідної кількості поголів'я для відгодівлі і відтворення стада. Тому підвищення багатоплідності і живої маси поросят на час відлучення має суттєве господарське значення і ці ознаки є провідними в спрямованій селекції свиней. Але, зважаючи на низький рівень успадковування відтворювальних якостей ссавців, прямий відбір за ними недостатньо ефективний.

Одним із магістральних шляхів розвитку свинарства є удосконалення методів племінної роботи з використанням генетико-математичних й імунно-генетичних методів. Удосконалення селекційних програм можливе за допомогою застосування принципу модального добору, основною тезою якого є перевага за пристосованістю групи особин, найтипівіших для популяції за комплексом ознак.

Останнім часом, вирівняність гнізд вважається однією з провідних ознак відтворювальної здатності свиноматок. Спеціалісти повинні враховувати її при оцінці свиноматок після першого опоросу і відборі їх в основне стадо.

Одним із критеріїв підвищення точності оцінки відтворювальних якостей тварин є визначення індексу вирівняності гнізд за великоплідністю та встановлення його зв'язку з подальшою продуктивністю ремонтного молодняку. Теоретичним підґрунтям доцільності визначення цього показника є те, що особини з близькими показниками росту потребують подібних умов годівлі та утримання. В умовах вирівняного за живою масою гнізда виключаються негативні наслідки ієрархічних взаємовідносин серед поросят, відповідно знижується загальний рівень стресових явищ під час вирощування. У зв'язку з цим тему даного дослідження слід вважати актуальною.

Дослідження проводили в умовах ДП „Племрепродуктор „Степове” Миколаївського району Миколаївської області. Для вивчення показників відтворювальних якостей було сформовано 4 групи свиноматок, де використовувався розподіл гнізд на 2 рівні вирівняності за ознакою великоплідності – нижче середнього (мінус варіант М-) і вище середнього (плюс варіант М+), та відповідно, за напрямом продуктивності – універсальний (велика біла порода української селекції (ВБУ) і м'ясний (велика біла порода англійської селекції (ВБА). Вирівняність гнізд визначали за формулою М.Д. Березовського – Д.В. Ломако.

У результаті проведеного аналізу нами було встановлено, що за показником багатоплідності свиноматки великої білої української селекції (ВБУ) перевищували свиноматок великої білої породи англійської селекції (ВБА). В обох генотипах свиноматки з неvirівняними гніздами характеризувались вищою багатоплідністю, відповідно на 0,6 гол. у великої білої української селекції і 0,8 гол. у великої білої породи англійської селекції.

Крім того свиноматки генотипу ВБУ незалежно від класів розподілу мали більшу багатоплідність у порівнянні з свиноматками генотипу ВБА. В той же час у свиноматок великої білої породи англійської селекції встановлено спадково обумовлену великоплідність поросят у порівнянні з великою білою породою української селекції. В обох генотипах виявлено тенденцію до дещо більшої багатоплідності свиноматок класу М-, відповідно на 0,6 гол. у ВБУ і 0,8 гол. у ВБА. Це обумовлено наявністю від'ємної кореляції, що доводиться дослідженнями багатьох авторів.

Молочність свиноматок також є важливим показником, що характеризує їх відтворювальні якості. Свиноматки великої білої породи української селекції класу М+ за цим параметром перевищували маток класу М- на 5,3 кг і також вірогідно перевищували тварин великої білої породи англійської селекції ($P < 0,001$).

Виявлено високовірогідну ($P < 0,001$) різницю за показником збереженості поросят до 21-денного віку між піддослідними генотипами. Так, поросята генотипу ВБА, що походили з вирівняних гнізд, на 3,2 % перевищували середнє значення по вибірці, а тварини з неvirівняних гнізд мали на 3 % нижчу збереженість в порівнянні з середнім значенням і на 6,2 % у порівнянні з поросятами з вирівняних гнізд. Аналогічну тенденцію встановлено для поросят великої білої породи української селекції.

Згідно з оціночним індексом М.Д. Березовського і Д.В. Ломако, який був розрахований при відлученні у 45 діб, максимальну кількість балів встановлено для свиноматок великої білої породи української та англійської селекції, що мали вирівняні гнізда поросят – відповідно 79,9 і 77,7 балів. Свиноматки генотипу ВБУ з неvirівняними гніздами характеризувались нижчим оціночним індексом (71,0 балів), свиноматки генотипу ВБА з неvirівняними гніздами також мали нижчий рівень індексу (70,2 бали).

В результаті проведеного аналізу нами було встановлено, що за показником багатоплідності свиноматки великої білої української селекції (ВБУ) перевищували свиноматок великої білої породи англійської селекції (ВБА). В обох генотипах свиноматки з неvirівняними гніздами характеризувались вищою багатоплідністю. Свиноматки великої білої породи української селекції класу М+ за цим параметром перевищували маток класу М- на 5,3 кг і також вірогідно перевищували тварин великої білої породи англійської селекції. Максимальну кількість балів оціночного індексу встановлено для свиноматок великої білої породи української та англійської селекції, що мали вирівняні гнізда поросят – відповідно 79,9 і 77,7 балів.

УДК 636.1.084.56

Пундик Н.В., студентка магістратури спеціальності “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва”

Науковий керівник – Шуплик В.В., кандидат с.-г. наук, доцент,

Подільський державний аграрно-технічний університет, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ВПЛИВ ПОВНОЦІННОЇ ГОДІВЛІ ЖЕРЕБЦІВ-ПЛІДНИКІВ НА ЇХ СПЕРМОПРОДУКЦІЮ

Роль жеребця-плідника у племінній роботі винятково велика: кожен жеребець залишає потомство у декілька разів більше, ніж кобило-матка. Тому оцінці і вибору жеребця, підбору до нього кобил і найбільш правильного його використання повинна бути приділено максимум уваги.

Вплив годівлі на статеву активність та якість статевих клітин жеребця дуже значна. При годівлі жеребців-плідників необхідний індивідуальний підхід. Однак, деякі загальні правила для нормування годівлі все-таки варто мати на увазі. При визначенні потреби у кормі в парувальний період варто виходити із загального стану і поведінки жеребця, прояву статевих рефлексів кількості і якості його сперми.